

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
యాదవాభ్యుదయే మహాకావ్యే

॥ త్రయోదశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ త్రయోదశః సర్గః ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

ప్రసాదభాజః ప్రతినిర్గతాం తాం

ప్రాసాదతో వాసవవల్లభాయాః ।

సమగ్రశక్తిః సమయోపయాతః

ప్రాణేశ్వరీం ప్రాప్తుమియేష శౌరిః ॥ 13.1 ॥

తామద్భుతాం సిద్ధిమివాద్భుతానాం

సౌభాగ్యవిద్యామివ సద్గుణానాం ।

సత్తామనన్యామివ సద్గుణానాం

యథాశ్రుతం పైక్షత యాదవేంద్రః ॥ 13.2 ॥

అంగైరవజ్ఞాతకదంబగోలైః

అస్పందమందేన విలోచనేన ।

లీలోపశాంత్యా లిఖితేవ సాఽభూత్

దామోదరే దృష్టిపథం ప్రయాతే ॥ 13.3 ॥

పద్మాకరాణాం పరిషన్నివేశే పర్యాప్తచంద్రాయుతకాంతిసారే ।

అనన్యలభ్యాం లభతే స్మ తృప్తిం తస్యా ముఖే దృష్టిరతీవ శౌరేః ॥ 13.4 ॥

వాచస్పతిత్వం చ వనస్పతీనాం

దివ్యేతరేషాం చ దివస్పతిత్వం ।

దాతుం క్షమాయా దయితే తదానీం

ఆజ్ఞాపకో నూనమభూదనంగః ॥ 13.5 ॥

తస్మిన్ ద్వితీయామివ వైజయంతీం
 సా చ ప్రియే సాచివిశేషరమ్యాం ।
 కటాక్షమాలాం నిబబంధ కృష్ణే
 కామాధికే కౌతుకమేదురాక్షీ ॥ 13.6 ॥

అలక్ష్మభేదత్రివిధాంబుజాభైః
 ఆలక్ష్మశృంగారగుణానుబంధైః ।
 స్వయంవరస్తగ్భిరభావి తస్యాః
 కాలోదితే కంసరిపౌ కటాక్షైః ॥ 13.7 ॥

స వైజయంత్యాదివిభావశాలీ
 నిర్వ్యాజనిష్పన్ననిజానుభావః ।
 శృంగారవీరాద్భుతచిత్రితాత్మా
 రమ్యస్తయా నిర్వివిశే రసోఽన్యః ॥ 13.8 ॥

ఆకేకరాణామనఘస్తదానీం
 ఏకక్షణం లక్ష్మమభూత్ బహునాం ।
 తస్యాః స్థిరానందపరిప్లుతానాం
 అర్థస్పృశామర్థవిలోకితానాం ॥ 13.9 ॥

తస్యాశ్చిరాకాంక్షితలాభధన్యైః
 అపత్రపామంధరితైరపాంగైః ।
 బభార భూయో బహుమానపూర్వం
 బాల్యే ధృతాం బర్హికలాపభూషాం ॥ 13.10 ॥

సంతానసౌభాగ్యఘనేన యూనా
 సిక్తా సుధాసారనిభైరపాంగైః ।
 ఉద్భిన్నరోమాంచతతిర్బభాసే
 కాంతప్రరోహా కమలస్థలీవ ॥ 13.11 ॥

స్వకాంతిసామ్యాదివ జాతసంగైః
 శౌరిస్తదా స్వాగతసూక్తిగర్భైః |
 ప్రియాసఖీనామభజత్ ప్రహృష్టైః
 ఉదీక్షణైరుత్పలపుష్పవృష్టిం || 13.12 ||

స రుక్మిణీనేత్రచకోరచంద్రః
 సా తతృహర్షాంబుజపూర్వసంధ్యా |
 తదద్భుతద్వంద్వమవేక్ష్య సఖ్యః
 ప్రాపుస్తులామస్సరసామనూనాం || 13.13 ||

తథైవ తాదాత్యమివాఽఽగతానాం
 తస్యాః సఖీనాం సమమావిరాసన్ |
 పరస్య వీక్షాం ప్రతిసంలపంతో
 వక్రోక్తిగర్భా ఇవ మందహాసాః || 13.14 ||

స కౌస్తుభాభ్యర్ణనివేశయోగ్యం
 కన్యామయం కామపయోధిరత్నం |
 పరీతమారాత్ ప్రతిహారపాలైః
 పశ్యన్ క్షణం పాంథ ఇవావతస్థే || 13.15 ||

తం మాల్యభూషాపరికర్మితాంగం
 ధారాతటిత్వంతమివాంబువాహం |
 సమీక్ష్య బాలా తదనన్యదృష్టిః
 చర్యామవాలంబత చాతకానాం || 13.16 ||

తలోదరీం తాలఫలస్తనీం తాం
 తామ్రాధరాం చారునవోత్పలాక్షీం |
 కిం నామ భావీతి విభావయంతీం
 కృష్ణస్తదా కించిదివాఽఽససాద || 13.17 ||

దుర్దర్శమధ్యాం ద్విరదేంద్రయాతాం
 వ్యూహక్రమవ్యక్తవిచిత్రగాత్రీం ।
 పరైరభేద్యాం ప్రతిజగ్ముషీం తాం
 కాంతాత్మికాం కామచమూం స మేనే ॥ 13.18 ॥

స చంద్రికాం చంద్ర ఇవాభియాతః
 చంద్రాననాం యాదవవంశచంద్రః ।
 నిర్వేశనీయః సవిశేషమాసీత్
 నేదీయసాం నేత్రచకోరబృందైః ॥ 13.19 ॥

అహం త్వయా దూతముఖేన దూరాత్
 సాధ్వా సమాహూత ఇహోపయాతః ।
 మా తే భయం భూదితి మంజుభాషీ
 తామగ్రహీదగ్రకరే ముకుందః ॥ 13.20 ॥

ప్రియేణ సా తేన గృహీతహస్తా
 తద్వక్త్రదివ్యాంబుజషట్పదేన ।
 విలోచనేన వ్యవృణోత్ సఖీభ్యః
 కృతార్థతాం క్షీబదశోల్బణేన ॥ 13.21 ॥

ప్రాచోఽవతారానతిశయ్య భూమ్నా
 సా రుక్మిణీ తేన వృతా చకాశే ।
 తస్యైవ రూపాంతరదూరవృత్తిః
 కందర్పజన్మానుగుణేవ కాంతిః ॥ 13.22 ॥

మల్లీవికాసోజ్వలమందహాసా
 రోమోద్గమైరాహితకోరకశ్రీః ।
 సమేయుషీ సందదృశే తదా సా
 వసంతలక్ష్మీరివ మాధవేన ॥ 13.23 ॥

అఘర్మజస్వేదకణావకీర్ణాం
 అభీతిజం వేపథుముద్వహంతీం |
 అనుష్టబాష్పోదయమంథరాక్షీం
 విలోక్య దేవీం విభురభ్యనందత్ || 13.24 ||

హరిప్రియాం కేసరిణీమివైనాం
 దురాసదామన్యన్మపద్విపేంద్రైః |
 సఖీజనః ప్రీతమనా నిదధ్యౌ
 యయౌ చ ఖేదం నిజవిప్రయోగాత్ || 13.25 ||

మిథో గుణైస్తన్మిథునం నిబద్ధం
 వియోగవైదేశికసంప్రయోగం |
 అజాయతాన్యోన్యనిలీనభావం
 సఖీదృశాం సాదరదర్శనీయం || 13.26 ||

జగత్తయార్తిప్రశమాయ జాతాం
 విహారసంక్షోభితవైరిసింధుః |
 దేవేషు పశ్యత్స్వివ పూర్వమేనాం
 జగ్రాహ తాం జాగ్రతి రాజలోకే || 13.27 ||

స పుష్పకం రామ ఇవ ప్రియాం స్వాం
 ఉత్తారితాం శత్రుభయాదుదీర్ఘాత్ |
 మనోజవం సత్యమనోరథస్తాం
 ఆరోపయామాస రథం రథాంగీ || 13.28 ||

సా చామరౌఘైరుపచర్యమాణా
 వాతావధూతైరివ కాశజాలైః |
 రరాజ నాథేన రథోదయాద్రౌ
 చంద్రేణ పూర్ణేన శరన్నిశేవ || 13.29 ||

పరస్పరప్రాప్తగుణేన భాసా
 బర్హావృతం వ్యోమ విభావయంతౌ |
 విరేజతుస్తుంగరథాశ్రయౌ తౌ
 విద్యుత్ప్రయోదావివ మందరస్థౌ || 13.30 ||

ప్రభేవ దేవేన తమోపహేన
 ప్రత్యగ్దేశం తేన సహ ప్రయాంతీ |
 నిత్యానపాయిత్వమజానతీనాం
 సత్యాపయామాస నిజం ప్రజానాం || 13.31 ||

తాముద్వహంస్తామరసాయతాక్షో
 రత్నౌషుదీప్తేన రథేన దేవీం |
 ఆత్మానమేవార్యమమండలస్థం
 విద్యాసఖం వ్యంజయతి స్మ వీరః || 13.32 ||

అతీతదర్శామివ చంద్రలేఖాం
 శాంతోపరోధామివ శారదీం ద్యాం |
 అమంస్త నిర్విఘ్నఫలామివేచ్ఛాం
 శోకత్యజం శూరకులేశ్వరస్థాం || 13.33 ||

సమేత్య సింహీమివ తామనన్యాం
 యానోద్యతం యాదవపంచవక్త్రం |
 ఆఘుష్య గోమాయురివామిషార్థీ
 చైద్యః క్రుధా దీప్తముఖోఽన్వధావత్ || 13.34 ||

రుక్మీ చ తూర్ణం ప్రతిపన్నరోషః
 పురో భవన్ భూమిభృతాం సఖీనాం |
 పరాభవస్య ప్రతికారమిచ్ఛన్
 జగ్రాహ పార్ష్ణిం జగదేకనేతుః || 13.35 ||

జిఘాంసితే భ్రాతరి జాతఖేదైః
 కాంతాభిలాషైః కతకైరివాంభః |
 మనః ప్రవేదే సహజాం ప్రసత్తిం
 సత్త్వాధికం సాత్వతవంశగోప్తుః || 13.36 ||

స వీక్షమాణః సవిలాసనేత్రం
 వల్గుస్మితం వామదృశో ముఖాబ్జం |
 తదుక్తిభిః స్వాదుతమాభిరాసీత్
 ఆప్యాయితో నూనమనావిలాభిః || 13.37 ||

అనుద్రుతాం వైరిచమూం స వీరో
 బలేన రుద్ధ్వా నిజబాహునైవ |
 వినిర్దిశన్ మార్గభవాన్ విశేషాన్
 విశ్వాసయామాస విదర్భకన్యాం || 13.38 ||

ప్రియాసహాయః పదవీం స గచ్ఛన్
 ధ్రాఘీయసీం దారుకసారథిస్తాం |
 ఉదగ్రవేగానుదధేరనూపే
 వీతీన్ క్షణం విశ్రమయాంబభూవ || 13.39 ||

భయార్ణవాదుద్భృతయా స్వయాఽసౌ
 శ్రియేవ సాక్షాదనుభూయమానః |
 పయోధిరూపాం పరిఘాం విలంఘ్య
 ద్యుసంమితాం ద్వారవతీమయాసీత్ || 13.40 ||

పరిష్కృతాం కాంచనతోరణైస్తాం
 వల్గుధ్వజాం వందనదామచిత్రాం |
 రామాసహాయః ప్రసమీక్ష్య రేమే
 రమ్యప్రసూనాంచితరాజవీధీం || 13.41 ||

మహీయసాం మంగలదుందుభీనాం
 నాదైరవజ్ఞాతపయోధిశబ్దా |
 శ్రుతోత్సవనాం విదధే పురీ సా
 స్వర్గౌకసాం శ్రోత్రసుధామపూర్వాం || 13.42 ||

ప్రత్యేయుషాం కంసరిపుర్యదూనాం
 దేవద్రుమాణామివ జంగమానాం |
 అనర్థరత్నాభరణప్రధానాన్
 ఆదత్త దివ్యానుపదావిశేషాన్ || 13.43 ||

తస్మిన్ మహానీలమణిప్రకాశే
 తాం రుక్మిణీమాహితరుక్మకాంతిం |
 పురాంగనాః ప్రేక్షితుమీహమానాః
 స్వర్గాధికానారురుహః స్వసౌధాన్ || 13.44 ||

కలక్వణన్నాపురచారువాద్యం
 కర్ణావతంసోదితభృంగగీతం |
 కస్యాశ్చిదన్వాగతనాట్యవేదం
 లీలాగతం లాస్యమభూదపూర్వం || 13.45 ||

పరిచ్యుతం కించిదివాంతరీయం
 కాచిత్సమాలంబ్య సహైవ కాంత్యా |
 క్షిప్తేవ తీవ్రేణ కుతూహలేన
 క్షణేన వాతాయనమాససాద || 13.46 ||

ఆముచ్య తాటంకమనంగచక్రం
 సవ్యేతరే సత్వరమావ్రజంతీ |
 అన్యేన కాచిద్భృశమాబభాసే
 కర్ణేన కైవల్యవిభూషణేన || 13.47 ||

ఉదంచితా బాహులతేతరస్యా
 మాలీస్రజా హస్తగృహీతయాఽఽసీత్ |
 జగజ్జిగీపోర్మదనస్య జైత్రీ
 పతాకయేవాద్భుతకేతుయష్టిః || 13.48 ||

ప్రకోష్ఠభాజః ప్రియశారికాయాః
 పయః స్వయం సాదరమర్పయంతీ |
 గవాక్షమాగమ్య గజేంద్రయాతా
 కాచిత్ ప్రసస్మార కృతావశేషం || 13.49 ||

ప్రచారవేగాత్ త్రుటితేన చక్రే
 హారేణ ముక్తాఫలవర్షిణాఽన్యా |
 అదూరతః సన్నిహితస్య శౌరేః
 ఆచారలాజాంజలిపూర్వరంగం || 13.50 ||

స్తనాంశుకం స్తస్తమబుధ్యమానా
 సఖీజనే సస్మితమీక్షమాణే |
 పరామృశంతీ వితతాన కాచిత్
 ప్రతిక్రియాం పాణినఖాంశుజాలైః || 13.51 ||

సఖీధృతైశ్చామరతాలవృంజైః
 ఆశ్యానతాం ప్రాపితమంగరాగం |
 విలోకితే శార్జ్జణి విహ్వలాఽన్యా
 శ్వాసానిలైః శోషమివానినీషత్ || 13.52 ||

ప్రసాధయంతీమవధీర్య ధాత్రీం
 అంగైరసంభావితభూషణాఽన్యా |
 సమీక్ష్య కృష్ణం సహసోపజాతైః
 పరిష్క్రియామాద్రియతేవ భావైః || 13.53 ||

భ్రువా స్ఫురంత్యా మదనస్య మౌర్వీం
 జ్యాఘాతరేఖామభిదర్శయంతీ |
 అన్యానుషక్తేఽపి హరౌ వియాతాం
 ప్రాయుంక్త దూతీమివ దృష్టిమన్యా || 13.54 ||

తదీక్షణే భర్తురివ స్మరంత్యా
 కన్యాదశాం కామవశాద్భజంత్యా |
 స్వయంవర్హార్థే స్వయమేవ తస్మిన్
 కయాచిదాధాయి కటాక్షమాలా || 13.55 ||

సమేయుషీమప్రతిమేన యూనా
 తాం రుక్మిణీం వీక్ష్య విలీనభావా |
 భాగ్యం కిమస్యా ఇతి భావయంతీ
 తదాత్మతాం నూనమలిప్సతాన్యా || 13.56 ||

కక్ష్యానిబంధచ్యవనే సలీలం
 స్తనాహితస్వస్తికబాహుబంధా |
 జగత్పతౌ పశ్యతి జాతభీషా
 ప్రాయస్తదాలింగనమభ్యనైషీత్ || 13.57 ||

రథేన తం రాజపథే ప్రయాంతం
 నిర్వ్యాజసంగేన నిశామయంతీ |
 త్యక్తా నిమేషైరపరాఽన్వకార్షీత్
 చిత్రాంగనానాం సురయోషితాం చ || 13.58 ||

సమీక్షితస్యాపి సహత్వసంగాత్
 దుష్ప్రాపలోభాదపి దూయమానా |
 గలద్భిరన్యా వలయప్రసూనైః
 అభ్యర్చనామాతనుతేవ శౌరేః || 13.59 ||

సమానకాంత్యా ప్రియయా సమేతే
 దృష్టే జగద్ధాతరి జాతరాగా |
 ప్రణామయోగ్యేయమితీవ మత్వా
 ప్రాప్తం పదం మేఖలయా పరస్యాః || 13.60 ||

తాసాం తదేకోత్సుకదర్శనానాం
 సమాధిభాజామివ శేముషీణాం |
 అలం ప్రభుః సోఽపి న మాతుమాసీత్
 అపారహర్షాదనఘామవస్థాం || 13.61 ||

అవారుణీసంభవసౌరభైస్త్వైః
 అనన్యసాధ్యాధర బింబరాగైః |
 నిరంజనోపస్థితనేత్రశోభైః
 స పిప్రియే పౌరవధూముఖాభ్యైః || 13.62 ||

స పౌరకన్యాకరవిప్రకీర్ణాన్
 ప్రాయః ప్రతీచ్ఛన్నుపచారలాజాన్ |
 అచీచరత్ స్యందనమబ్జనేత్రః
 సవ్యాపసవ్యేన గతేన వీధీం || 13.63 ||

కప్టారపద్మోత్పలకాంతిచోరైః
 కటాక్షణైః పౌరవధూజనానాం |
 ముగ్ధేందుహాసో ముముదే ముకుందః
 పశ్యన్ ప్రియాం ప్రాపితపుష్పవృష్టిం || 13.64 ||

కృష్ణస్య తాం స్కంధముపఘ్నయంతీం
 సురద్రుమస్యేవ సువర్ణవల్లీం |
 అవేక్ష్య నూనం చతురః పుమర్థాన్
 అనన్యలభ్యానలభంత పౌరాః || 13.65 ||

వక్త్రైః సుధాసోదరకాంతిపూర్తైః
 కస్తూరికాపత్రకలంకదృశ్యైః |
 అలక్ష్మదేహా విదధుర్మృగాక్ష్యః
 ప్రత్యుప్తపూర్ణేందుశతాన్ గవాక్షాన్ || 13.66 ||

శుచిస్మితాః సౌధతలాంతరస్థాః
 పద్మేక్షణం ప్రేక్ష్య పరిస్ఫురంత్యః |
 శరత్ప్రయోదోదరసంశ్రితానాం
 క్షణద్యుతీనాం ద్యుతిమన్వవిందన్ || 13.67 ||

అపాంగజాలైరసితోత్పలాభైః
 కృష్ణాత్మకం భావమివోద్వమంత్యః |
 వితేనిరే రాజపథే మృగాక్ష్యః
 తదాదృతాం బర్హవితానశోభాం || 13.68 ||

హరేరభిఖ్యామనుపాధిరమ్యాం
 విలోచనైర్వీతనిమేషవిఘ్నేః |
 ఆస్వాదయంత్యః సుదృశస్తదానీం
 అయత్ననిష్పీతసుధా ఇవాఽఽసన్ || 13.69 ||

అంభోరుహాణామవలేపసీమాం
 కర్ణోత్పలానామపి కాంతికక్ష్యాం |
 విలంఘయంతః సుదృశాం కటాక్షా
 విలిల్వీరే కృష్ణమవాప్య లక్ష్మం || 13.70 ||

తమాత్మవంతం పరవిద్యయేవ
 పరాక్రమం తత్పరయేవ లక్ష్యాత్ |
 తమేవ దేవం దయయేవ జష్టం
 సంమేనిరే తత్త్వవిదః సభార్యం || 13.71 ||

తాం ప్రాప్య చిత్రామివ తారకేశః
 స్తవ్యైః స్తుతో వందిగణైరభౌమైః |
 వివేశ ధామ స్వముదీర్ణధామా
 వైవాహికీం సంపదమాప్తుమిచ్ఛన్ || 13.72 ||

విహారయోగేన విభజ్య యుక్తం
 మిథోఽనురూపం మిథునం తదాద్యం |
 ఉపాచరన్ వ్యోమచరా యథార్థం
 సంప్రీణనైరుత్సవసంవిధానైః || 13.73 ||

సదాఽభిగమ్యైరభిగమ్యమానం
 విశ్రాణనే వైశ్రవణాత్ ప్రభూతం |
 తం శంఖపద్మప్రముఖా మహాంతః
 సిషేవిరే శేవధయః సమేతాః || 13.74 ||

అకృత్స్నసంవేదిని జీవలాకే
 సంగ్రాహయన్ ధర్మమథాత్మవృత్త్యా |
 ప్రత్యర్చయామాస మునీనుపేతాన్
 ప్రభుః స్వయం ప్రేష్య ఇవోపచారైః || 13.75 ||

అపత్రపావిప్లతచేతసో యే
 త్యక్త్వా విపక్షం తరసోపసేదుః |
 యథాక్రమం సాత్యకిరుత్సవదౌ
 సంభావయామాస సభాసదస్థాన్ || 13.76 ||

శుభంయవః స్వామిమహోత్సవేన
 స్వారాజ్యమక్షయ్యమివాప్తవంతః |
 దత్తోపచారా వసుదేవదారైః
 పుణ్యాశయాః పౌరజనా జహార్షుః || 13.77 ||

సహోదరన్యస్తభరస్తదాత్మా
 రుక్మాణి రత్నాని చ రౌహిణేయః |
 అదత్త సంతోషవశాదభీక్షం
 వాంఛాధికం వందివనీపకానాం || 13.78 ||

అనన్యభక్తైరనుభావ్యభూమ్నా
 దత్తేక్షణో దానపతిస్త్రీధామ్నా |
 సమాహితైః సంమతముద్ధవాద్యైః
 పురోధసాం పూజనమాచచార || 13.79 ||

ఆహన్యమానా ధృతహేమకోణైః
 గంధర్వముఖ్యైరివ గాఢవిద్యైః |
 జాతానునాదా జగతాం త్రయాణాం
 దోషచ్ఛిదో దుందుభయః ప్రణేదుః || 13.80 ||

విభావితం శిక్షితనాట్యవేదైః
 ఉద్వాహసంగీతముదారక్తప్తం |
 ప్రసాదనం దృష్టిమనశ్చృతీనాం
 అదివ్యమాస్కందితదివ్యమాసీత్ || 13.81 ||

లావణ్యపూరం లలితాంగయష్టేః
 కార్తస్వేన నిర్వేష్టుమపారయంత్యః |
 అంగాని వధ్వాః కులవృద్ధనార్యః
 ప్రసాధనైరంతరయాంబభూవుః || 13.82 ||

ప్రయుజ్యమానాని తయోర్యథార్థం
 మంగల్యమాల్యాభరణాక్షతాని |
 ప్రాయేణ లోకాభ్యుదయం ప్రదాతుం
 తత్సంగమాత్తాదృశతామకాంక్షన్ || 13.83 ||

అరాతిపక్షార్ణవమందరాభే
 హస్తే హరేర్యత్తదబంధి సూత్రం |
 తదాదదే స్థానవశాదభిఖ్యాం
 సంవీతనాగేంద్రనిదర్శనీయాం || 13.84 ||

సమేధితస్తస్య వివాహవహ్నిః
 పురోధసా పుణ్యకృదగ్రిమేణ |
 ప్రదక్షిణావృత్తశిఖాకలాపః
 ప్రాయేణ నీరాజనమాతతాన || 13.85 ||

ఆశాస్య లాజాంజలిహోమభాజా
 క్షేమాశిషా కించిదశేషహృద్యం |
 అన్యోన్యమాకేకరసస్మితాక్షా -
 వపశ్యతామాదిమదంపతీ తౌ || 13.86 ||

వైలక్ష్మ్యడోలామివ సంశ్రితానాం
 విలోచనానాం వవృధే విహారైః |
 తయోరనన్యాయశవైభవానాం
 అన్యోన్యరాజీవమధువ్రతానాం || 13.87 ||

పరస్పరం పాణిసరోజయోగాత్
 బభూవతుస్తౌ పులకాంచితాంగౌ |
 అస్విద్యతాం చ జ్వలనస్తు మందైః
 అసూత ధూమైరధివాసమాత్రం || 13.88 ||

సమంత్రకం సాక్షిణి హవ్యవాహే
 సఖ్యోచితాం సప్తపదీం భజంతౌ |
 స్వశాసనేన స్వయమన్వయాతాం
 ఆచారమాగంతుకదంపతీనాం || 13.89 ||

అన్వేతు విష్ణుః స్వయమిత్కుదీర్య
 ప్రియాం పరాధీన ఇవానుగచ్ఛన్ |
 జాయాపతీనాం జగదుద్భవనాం
 భవ్యాం దశాం భావయతి స్మ నాథః || 13.90 ||

ఆత్మానమేవ స్వయమగ్నిరూపం
 పరిక్రమైః పర్యచరత్స దేవః |
 విశ్వస్య బాహ్యంతరనిత్యవృత్త్యా
 న కర్మ కర్తా చ య ఏవ యేషాం || 13.91 ||

ప్రదక్షిణేన క్రమణేన తాభ్యాం
 దత్తార్చనో దివ్యవధూవరాభ్యాం |
 నూనం తథాఽఽనర్చ విఘూర్ణనేన
 స్వాంతః స్థితౌ వహ్నిరపి స్వయం తౌ || 13.92 ||

తస్యాః సలీలం చరణారవిందం
 కామీ గృహీత్వా కరపంకజాభ్యాం |
 ఆస్థాపయద్యాం దృషదం ముకుందః
 సాఽభూత్ స్వయం మౌలిమణిః శ్రుతీనాం || 13.93 ||

యదత్ర కర్మణ్యయథాకృతం తత్
 స్విష్టం క్రియాదగ్నిరితి బ్రువాణః |
 స్వతేజసా భావితవిశ్వతేజాః
 స్వాహాసఖం దేవముపాస్త దేవః || 13.94 ||

రామస్య సీతేవ రమేవ విష్ణోః
 అముష్య భూయాస్త్వమిహైకపత్నీ |
 ఇత్యుచిషో యాదవవృద్ధదారాన్
 ప్రీతాశయా పైక్షత సా సనాథా || 13.95 ||

వరేణ వంద్యేన సురాసురాణాం
 మంగల్యసీమాంతభువా చ వధ్వా |
 సమీక్షితా బ్రహ్మసుతస్య పత్నీ
 సర్వైరభూత్ సాదరదర్శనీయా || 13.96 ||

తదేకభావా తమనన్యభావం
 నాథప్రియా నాథమనువ్రజంతీ |
 అభీష్టసిద్ధేరధిదేవతేయం
 యద్వా సవిత్రీతి యథార్థమూచే || 13.97 ||

కృతాశిషం కృష్ణగృహేశ్వరీం తాం
 పురోధసా పుణ్యమనోరథేన |
 సకౌతుకాం కౌతుకినః సురత్నైః
 అభ్యర్చయామాసురమాత్యవృద్ధాః || 13.98 ||

మనుష్యతాం మానయతో విహారైః
 స్వామేవ దేవీముపయచ్ఛతస్తే |
 సమేధతాం మంగలమిత్యుశంతః
 సత్యాశిషస్తం మునయః శశంసుః || 13.99 ||

ప్రదాయ తాభ్యాముపదాః సమీచీః
 ప్రత్యాగతాః స్వాని గృహాణి పౌరాః |
 ఆశాపతీనాం విభవాదనూనాం
 తత్రైవ తే సంపదమన్వభూవన్ || 13.100 ||

స్త్రీపుంసనామ్నా బహుధా విభక్తం
 విశ్వం యయోరేవ విభూతిమాహుః |
 నయో జహౌ ద్వారవతీం న తాభ్యాం
 అంగీకృతామాదిమదంపతీభ్యాం || 13.101 ||

వధూసఖే తత్ర జగన్నివాసే
 వసత్యమర్యాదగుణానుభావే |
 తస్మిన్నివాఽఽసీదనపాయభావా
 తస్యాం నగర్యామపి రుక్మిణీ శ్రీః || 13.102 ||

తస్యాః కటాక్షైర్విహితాభిషేకః
 తద్భాపలనా కల్పితకంఠమాల్యః |
 అవాప శోభామధికాం ముకుందః
 సౌభాగ్యసింహాసనసార్యభౌమీం || 13.103 ||

కదంబగోలశ్రియమాక్షిపంతం
 కందర్పరూపోదయపూర్వరూపం |
 ప్రియాపరిష్వంగరసేన ధన్యం
 ప్రీతాశయో బహ్వామతాత్మదేహం || 13.104 ||

తాం ప్రాప్య కృష్ణః ప్రభుతామివ స్వాం
 మనఃప్రసూతేరివ మంత్రసిద్ధిం |
 ఆసీదభీతైః సహసాఽభిగమ్యో
 మిత్రైరమిత్రైరపి సాపరాధైః || 13.105 ||

శ్రీవత్ససంస్థానజషా ప్రకృత్యా
 స్థానేన చిహ్నాన చ లక్షణీయౌ |
 దృష్టావభీష్టం భజతాం దదాతే
 జగత్సతీ తావిహ దంపతీ ద్వౌ || 13.106 ||

న తే మనుష్యా న చ దేవతాస్తే
 ప్రాయేణ తావేవ తథాభవంతౌ |
 యైరేవమన్యోన్యవిభూషితం తత్
 ద్వంద్వాతిగం ద్వంద్వమవైక్షి ధన్వైః || 13.107 ||

అథ సముదితహస్తైరాదృతో మంత్రివృద్ధైః
 సురపతిదయితాభిః స్థూయమానాపదానః |
 రుచిమివ నిరపాయాం రుక్మిణీం ప్రాప్య హృష్యన్
 యదుపతిరథిచక్రే యాయజుకాధికారం || 13.108 ||

సుభగముపలబింబే శాతకుంభేఽపి రత్నం
 కనతి విపినభాగే కాలకంఠేఽపి గంగా |
 వశికన్యపగృహే సా వాసుదేవేఽప్యదీవ్యత్
 న హి భవతి విశేషః క్వాపి నిత్యోన్నతానాం || 13.109 ||

|| ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు
 యాదవాభ్యుదయే మహాకావ్యే త్రయోదశః సర్గః ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవే నమః ||